

ਟੈਕਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 62-ਏ(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62-ਏ(3) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ/ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62-ਏ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 62-ਏ (3) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 62-ਏ(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62-ਏ(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

(26) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਆਸ਼ੁਤੋਸ਼ ਮੋਹੰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨ ਗੁਪਤਾ ਜੇ. ਜੇ.

ਡਾ. ਏਸੀ ਜੁਲਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2007 ਦਾ CWPNo 8025

31 ਅਕਤੂਬਰ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ. 226—ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966-ਐੱਸ.-72—ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947-ਐੱਸ.31 — ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ-ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਫੀਡਿੰਗ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ - ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਯੂ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਜੋਂ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਯੂ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ-ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ' ਓਮ ਵੇਡਨੇਸਬਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਨੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 72(4) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 40% ਤੱਕ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੰਟਰ - ਸਟੇਟ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 18)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI(A) ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, UGC ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲਾ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਦੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(ਪਰਾ 23)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 40% ਦੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੇ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤਾਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਫੈਸਲਾ ਇੰਨਾ ਭੜਕਾਊ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 32)

DR. A.C. JULKA AND OTHERS v. PANJAB UNIVERSITY 737
AND OTHERS (Rajan Gupta, J.)

ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਸੁਨੀਤਾ ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ
ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਜੀ.ਐਸ.
ਆਰ.ਐਲ ਬੱਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪਰਵੀਨ ਮੌਦਗਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.
ਏ.ਕੇ.ਚੋਪੜਾ, ਆਸ਼ੀਸ ਚੋਪੜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.
ਐੱਸ.ਡੀ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਏ > ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ
ਬਿੰਦੂ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.
ਪੁਨੀਤ ਬਾਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.
ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਡੀ.ਐਸ.ਪਟਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਟੀਪੀਐਸ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ,

ਐਸ.ਡੀ.ਬਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਐਨਪੀ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਐਮਐਲਐਲ ਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਪੀ.ਐਸ. ਭੰਗੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਡੀਐਸ ਨਲਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਬੀ.ਐਸ.ਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਮੁਨੀਸ਼ ਕਪਿਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਬੀਐਨਐਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.
ਅਮਨ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ.
ਅਨੁ ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਅਕਸ਼ੈ ਭਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਓ.ਪੀ.ਕੰਬਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਸੁਨੀਲ ਚੱਢਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.
ਅਸ਼ੀਸ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.
ਸੰਜੇ ਤਾਂਗੜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਐਚ.ਆਰ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ.
ਰਾਕੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਰੁਣ ਅਗਰਵਾਲ।
ਅਨੁਪਮ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
ਚਾਰੂ ਤੁਲੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਡੀ.ਏ.ਜੀ.

ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੀਨੀਅਰ ਕੋਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਾਉਂਸਲ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੋਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ।

ਐਨਆਰ ਦਹੀਆ, ਯੂਜੀਸੀ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਰਾਜੀਵ ਆਨੰਦ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਰਾਜਨ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ 72 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵ 2007 ਦੀ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 8025, 1998 ਦੀ 11949 ਅਤੇ 19701, 284, 934, 1043, 9217, 9765 ਅਤੇ 17760 ਦੀ 1969, 1967, 19697, 1967, 19701 2000 ਦਾ 10869, 11465, 11712, 16972 ਅਤੇ 17498 ਦੇ 2002, 1720, 4000, 6580, 14759, 18007 ਅਤੇ 19164 ਦੇ 2003, 531, 1708, 3226, 858147, 15847, 15847, 1332, 4914, 8170, 9821, 13639 ਅਤੇ 17234 ਦੇ 2005, 1411, 7429, 10722, 12774, 13037, 15650, 16767 ਅਤੇ 20096 ਦੇ 2006, 2900, 4860, 7689, 12968, 1351973, 13719, 13719, 13773, 12973, 4, 19005 ਅਤੇ 19111 2007, 3084, 4926, 5272, 2008 ਦੇ 6817, 7093, 7101, 7851, 13099, 13104, 13260, 15367, 15376, 16381, 17023, 17235 ਅਤੇ 18589 ਵਿੱਚ, 2008 ਦੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 62 ਤੋਂ 65 ਤੱਕ ਸਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕੋ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 2007 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 8025 ਤੋਂ ਤਬੱ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰੀਡਰ, ਲੈਕਚਰਾਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ ਫੈਕਲਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਮਿਤੀ 6 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 23 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ/ਘਾਟੇ ਦਾ 40% ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੋਝ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਪੱਤਰ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-13 ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਅਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ (ਵੀ) ਦੇ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ

ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 6 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਵਰਗੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। , ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਰਸੋਨਲ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਇਮਤਿਹਾਨ, ਵਿੱਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਦੀ ਬਜਾਏ 62 ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਤਰ ਹੈ, ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਪੈਰਾ 16.10 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ 10 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਤਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19 ਫਰਵਰੀ, 1999 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. F-3-1/94(PS), ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਮਤੇ ਦਾ ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੰਨਾ 17 'ਤੇ ਪੈਰਾ 2(i) (ਉਪਜਾਊ) ਅਧੀਨ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:-

ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਕਿ UGC ਪੱਤਰ ਨੰ. F.3-1/94 (PS), ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ:

ਅੱਗੇ ਹੱਲ: ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਅੱਗੋਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਤੋਂ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਨੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

(6) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਵੰਧ ਮਾਮਲਾ 28 ਮਾਰਚ, 1999 ਨੂੰ ਸੈਨੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 7, 14 ਅਤੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ 6 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਤੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ 62 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। 60 ਸਾਲ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 18 ਦਸੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“XX. ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਆਈਟਮ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ,
ਜਿਵੇਂ:

- (4) ਅਧਿਆਇ VI (A) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਦੀ ਸੋਧ
PU ਕੈਲੰਡਰ, ਖੰਡ 1, 1994 ਦੇ ਪੰਨਾ 149 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ
ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ।

ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਕਿ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ST 8565-8654, ਮਿਤੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1999 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ੇਰਾਂ, ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮਿਟਾਉਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।"

(7) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਮਿਤੀ 7 ਮਈ, 2001 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-7 ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(8) ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਮਿਤੀ 23 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਨੂੰ ਪੱਤਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P-13 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਮੰਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 12 ਜੁਲਾਈ, 2008, 25 ਜੂਨ, 2008 ਅਤੇ 26 ਅਗਸਤ, 2008 ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 60% ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਰਚਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਾਲੀਅਮ-1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਬੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 5, 6 ਅਤੇ 8 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਡਾ. ਏਸੀ ਜੁਲਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਸ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 743
ਅਤੇ ਹੋਰ (ਰਾਜਨ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31(1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਭਾਵ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 33 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72(4) ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਚਾਂਸਲਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ ਜੋ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਰਗਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਖਰਕਾਰ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 72(4) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਕੀਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਸਿਫਾਰਿਸ਼, ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3 ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-1 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, Annexure P-13 ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 40% ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਵਰਗੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(9) ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਐਂਟਰੀ 66 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ-1 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 66 ਅਤੇ ਸੂਚੀ-ਇੱਲ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 25 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ

ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਓਟਿਓਸ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(10) ਮਿਸਟਰ ਅਨੁਪਮ, ਗੁਪਤਾ, ਏਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਆਪੀਅਰਿੰਗਿਰਫੋਰ 3 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 371 (ਈ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜਨਰਲ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(7) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ" ਸ਼ਬਦ "ਐਕਟ ਆਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਨਰਲ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 367(1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਕੇਤਨ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਸਾਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਤੇਜ਼ਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਉੱਤਰ ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਾਰਤੀ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: "10. ਪਰਿਦਰਸਕਾ (ਵਿਜ਼ਿਟਰ), —ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਪਰਿਦਰਸਕਾ (ਵਿਜ਼ਿਟਰ) ਹੋਵੇਗਾ"। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿੱਚ

ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇੱਕ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1947 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ 'ਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 7 ਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਂਟਰੀ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ੰਕਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 72(3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ

ਕਾਰਪੋਰੇਟ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72(4) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। "ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (m) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਡੀਏਵੀ ਕਾਲਜ ਟਰੱਸਟ ਐਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤਾਕਤ ਉੱਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ।

(11) ਇਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅੰਗ ਕਿ UGC ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਰਗੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਹੈ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, - ਅਨੁਸੂਚੀ P-13 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ 'ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਇ 6-ਏ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਯੂਜੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਾਧਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੈਪਟਰ II(A)(i) ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 24 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਾਲੀਅਮ I 2005 ਜੋ ਸੈਨੇਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 24 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

(12) ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜ ਆਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡਿਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ 40 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਵਾਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(13) ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੀਪੀ ਜਾਰਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

DR. A.C. JULKA AND OTHERS v. PANJAB UNIVERSITY 747

AND OTHERS (*Rajan Gupta, J.*)

ਬਠਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਤੇ ਬੀ. ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਠਾਮ ਓਸਮਾਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ

ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਅਸਮਰੱਥ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੀ. ਹਿੰਦੂਜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (4), ਅਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਸੇਠ ਬਨਾਮ ਕਾਮਰੇਡ, ਇੰਦੌਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(14) 11 ਜਨਵਰੀ, 2000 ਨੂੰ 1999 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 17915 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(15) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ।

(16) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:-

“(ਬੀ) ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 72।

72(1) ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ, ਭਾਗ II ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ, ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ, ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ

ਸਰਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਬਾਡੀ

(4) (2003)6 S.C.C. 195

(5) (2005) 13 S.C.C. 287

**DR. A.C. JULKA AND OTHERS v. PANJAB UNIVERSITY 749
AND OTHERS (Rajan Gupta, J.)**

ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਧਾਂ ਲਈ ਜੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- (3) ਸ਼ੰਕਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ 1961 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1925 ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਉਪਬੰਧ।
- (4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ"।

(17) ਇੱਕ ਦੇਖਭਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸ਼ੋਅਵਥਾ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਟੇਟ ਐਕਟ, ਅਰਥਾਤ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 72 (1) ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ. ਸੈਕਸ਼ਨ 72(3) ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ. ਕੇਵਲ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। . ਸੈਕਸ਼ਨ 72, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾ ਸੀ, ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 72(4) ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। "ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(m) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“(m) “ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ”, ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।”

(18) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, iThu l s,v»inD view:tofi ਸੈਕਸ਼ਨ t72(4), ICthe; ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 40% ਤੱਕ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੇਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ. ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ), ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ:-

“ ..ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਪੰਜਾਬ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1966, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀ

ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਕਿ 1966 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਨੇਟ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਰੰਗਤ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੇਖਕਤਾ ਜਾਂ ਸੁਭਾਅ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ; ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ "।

(19) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ), ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਪਮਨਿਊ ਬਾਸੂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"4. 24 ਅਕਤੂਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਖਰਚ ਵਿਭਾਗ (ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲਾ), ਸਿੱਖਿਆ (ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ), ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ) ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।), ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ, ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ/ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਫੀਡਿੰਗ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ।"

(20) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਕੇਤਨ, ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲੇ

ਵਿਕਾਸ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998, ਅਨੁਸੂਚੀ P-1A, ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਜੋਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(21) ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 40 ਫੀਸਦੀ ਗਰਾਂਟ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ 60% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਫੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਓਪਰੇਟਿਵ ਪੈਰਾ ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੰਡਿੰਗ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (m) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 40% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ 60% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਫੰਡਿੰਗ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਝੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਵਾਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਦਾ 60% ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 40% ਬੋਝ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ, Annexure P-13 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। UGC ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਮਰ 60 ਤੋਂ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੱਤਰ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ 13 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ

**DR. A.C. JULKA AND OTHERS v. PANJAB UNIVERSITY 753
AND OTHERS (Rajan Gupta, J.)**

ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਅਸੀਂ ਯੂਜੀਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਤਾ

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ/ਘਾਟੇ ਦਾ 40% ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(22) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ (ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਦੇ, ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 6 ਨਵੰਬਰ, 1998, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-2 ਅਤੇ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਸਰਕੂਲਰ, ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-2 ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਪੀ-3, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ/ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਏ VI (A) ਦਾ ਨਿਯਮ 17.3 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

17.3. ਅਧਿਆਏ V(A) ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 1.1 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੂਰੇ-ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

(23) ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਯੂਜੀਸੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲਾ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 62 ਸਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ,

ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"31. ਨਿਯਮ:

(1) ਸੈਨੇਟ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(24) ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 23 ਜੁਲਾਈ, 2002, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਪੁਸਤਕ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇੱਕ ਅਚਨਚੇਤ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(25) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੀ. ਹਿੰਦੂਜਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ:-

30. ਸਾਡੀ ਸੀਵਿਲ ਅਪੀਲ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਲਾਈ ਐਸ.ਐਸ.ਐਨ. ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਪੈਰਾ 51) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੋਧੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਡੈਲੀਗੇਟਿਡ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
.....।

(26) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਿਕਾਰਜੁਨ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਏਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6), ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਲਈ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀਆਂ।

(27) ਸੁਰੇਸ਼ ਸੇਠ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

(28) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਮਪੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਹੁਦੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ।

(6) AIR 1990 SC 1251

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦਾ ਵੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ

ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਲਾਈ ਅਸੈਸ਼ਨ, ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੈਰਾ 51) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਡੈਲੀਗੇਟਿਡ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(28) ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 17.3 ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ੇਪ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(29) ਲਿਸਟ-1 ਵਿਚ ਐਂਟਰੀ 66 ਅਤੇ ਲਿਸਟ-ਆਈਲ ਵਿਚ ਐਂਟਰੀ 25 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਮਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਐਨਪੀਬੀਡੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯੂਜੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਦਲੀਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਸੀਂ ਯੂਜੀਸੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਵਾਲ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਯੂਜੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਕੂਲਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਦੇ ਪੱਤਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P-1A ਅਤੇ 6 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਦੇ ਪੱਤਰ, Annexure P-2, ਸਿਰਫ ਸੰਚਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਡਿੰਗ ਕੁਦਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। UGC ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ F. 1-22/97-ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ।

UI ਮਿਤੀ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਦੇ Ministry ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਮਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਦੇ, 6 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-2 ਅਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਦੇ ਯੂਜੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ- ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 66 ਅਤੇ ਲਿਸਟ-ਇਲ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 25 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ 3, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸੰਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ F.1-22/97-UI ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀ. ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:-

“13. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ

**DR. A.C. JULKA AND OTHERS v. PANJAB UNIVERSITY 757
AND OTHERS (Rajan Gupta, J.)**

ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਮਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸਕੀਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਗ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ"। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਬਾਰੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

(30) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 66 ਅਤੇ ਲਿਸਟ-ਇਲ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ~

ਅਤੇ ਲਿਸਟ- HI ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 25 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। . ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੰਚਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੈਦਲ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 73 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ UGC ਨੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਐਂਟਰੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਕੀ ਸਕੀਮ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਾਈਡਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ।

(31) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟੀਪੀ ਜਾਰਜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

(32) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਆਖਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਐਨੈਕਸਰ ਪੀ-13 ਵੈਡਨਸਡਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਵਰਗੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੈ। ਵੀ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਵੰਡ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੰਟਰ

ਸਟੇਟ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੇ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ Annexure P-13 ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ।

ਗੈਰਵਾਜਬਤਾ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤਾਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਫੈਸਲਾ ਇੰਨਾ ਭੜਕਾਊ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-13 ਜੋ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

(33) ਸ੍ਰੀ ਚੋਪੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਢਿੱਲੇ ਪੈ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਧਿਆਪਨ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤਰਕ ਦੀ ਇਸ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਕੁਝ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸਦੇ ਡੋਮੇਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ, ਅਧਿਆਪਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ। ਇਹ ਮੁੱਦੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ।

(34) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 23 ਜੁਲਾਈ, 2002, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-13 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ, ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਇਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 65 ਸਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(35) ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

DR. A.C. JULKA AND OTHERS v. PANJAB UNIVERSITY 759
AND OTHERS {Rajan Gupta, J.}

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ